

Hotspots ten bate van archivering

Vastgesteld in het college van 2 juni 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Leiden, gelet op artikel 5.1.e van het **Hotspots**, besluit vast te stellen de *hotspots* glas-in-beton Stationsplein en de NAVO-top en de *hotspot* Oekraïne in te trekken.

Om te voorkomen dat kennis en informatie over gebeurtenissen die leiden tot opvallende of intensieve interactie tussen overheid en burgers of tussen burgers onderling verloren gaan, heeft de Gemeente in samenwerking met Erfgoed Leiden en de Historische Vereniging Oud Leiden een hotspot-lijst samengesteld.

Aan de hand van de hotspot-lijst kan bepaalde informatie (archiefbescheiden) uitgezonderd worden van vernietiging.

Op grond van volgende criteria is in overleg met Erfgoed Leiden bepaald welke hotspots er de afgelopen jaren speelden binnen de Gemeente:

- er is sprake van een gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen binnen het verzorgingsgebied van de zorgdrager die veel maatschappelijke beroering veroorzaakt, van bijzondere betekenis is voor de bevolking en/of waarvoor veel aandacht bestaat in de media.
- er is sprake van een gebeurtenis of kwestie binnen het verzorgingsgebied van de zorgdrager die belangrijke principiële tegenstellingen tussen burgers aan het licht brengt en/of een debat dat over de kwestie veel emoties losmaakt.
- er is sprake van een gebeurtenis of kwestie die aanleiding is voor een intensief publiek debat over het functioneren van de zorgdrager.
- er is sprake van een politieke kwestie waardoor de positie van het decentrale openbaar bestuur ernstig is bedreigd of juist wordt onderstreept.

De VNG raad gemeenten sinds 2017 aan om hotspots te bepalen. Dit wordt periodiek gedaan door het Strategisch Informatie Overleg (SIO)—een samenkomst van de Gemeentearchivaris, de CIO, Team Informatiebeheer en Archivering en de vertegenwoordigers van gemeenten met Informatiebeheer in hun taakveld.

Na de vaststelling van de lijst zal de Gemeente als zodanig aangemerkte informatie uitzonderen van vernietiging en overbrengen naar Erfgoed Leiden. Daarnaast zal Erfgoed Leiden zich inspannen om informatie te acquireren die te maken heeft met de hotspots. Door deze acties zal cultuur-historische informatie bewaard blijven voor het nageslacht.

Hotspotlijst

Naast de nieuwe *hotspots* zijn er 06-02-2024 ook al *hotspots* vastgesteld. Hieronder staat de totale lijst.

Nr.	Titel hotspot	Beginjaar	Eindjaar	Omschrijving	Maatschappelijke beroering/media-aandacht	Tegenstellingen tussen burgers/emoties	Debat functioneren overheid	Positie politiek verantwoordelijke(n)
1	Oekraïne	2022	2026	Na zeven jaar spanning in het gebied Oost-Oekraïne, waarbij pro-Russische rebellen strijden tegen het Oekraïense leger, komt het conflict op 24 februari 2022 tot een climax. Rusland valt Oekraïne binnen. Na de aanval verklaart de Oekraïense President Volodymyr Zelensky het land in staat van beleg en verbreekt de diplomatieke banden met Rusland. De Russische President Poetin	x	x		

				<p>noemt de aanvallen een speciale militaire operatie om Oekraïne te demilitariseren en denazificeren. Het eigenlijke doel is onderwerping van het land aan Rusland. Westerse landen verlenen steun aan Oekraïne door onder meer het verlenen van militaire middelen en het opleggen van zware sancties aan Rusland. Maar ze nemen ook maatregelen om Oekraïense vluchtelingen te helpen en op te vangen. Lokale overheden (gemeenten) proberen vluchtelingen zo goed mogelijk op te vangen. Dit is direct van invloed op de uitvoering van beleid daar door de spoed en noodzaak van de situaties er niet volgens normaal handelen gewerkt kan worden. Zie ook: https://vng.nl/nieuws/maak-van-oorlog-in-oekraïne-één-lokale-archief-hotspot</p> <p><u>Per 24-02-2026 wordt Oekraïne niet langer als hotspot beschouwd, aangezien de processen die spelen rondom deze kwestie nu veelal zijn geïncorporeerd in reguliere gemeentelijke processen.</u></p>				
2	Corona; Covid-19	2020	2022	<p>Op 11 maart 2020 heeft de directeur-generaal van de Wereldgezondheidsorganisatie de uitbraak van het nieuwe Coronavirus (ook wel COVID-19 of SARS-CoV-2 genoemd) officieel uitgeroepen als een pandemie. Ook in Nederland zien we veel maatschappelijke beroering en uitzonderlijk veel aandacht voor dit onderwerp in de media. De Nederlandse Rijksoverheid voert een regierol en werkt samen met allerlei organisaties om besmettingen te voorkomen en de gevolgen van het nieuwe virus te beperken. In 2022 werden de coronamaatregelen langzaam versoepeld na een harde lockdown. Uiteindelijk vervielen de laatste maatregelen in maart 2022.</p> <p>Zie ook: https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/hotspot-covid-19-relevante-informatie-blijvend-bewaren</p>	x	x	x	
3	Horecavergunningen	1990		<p>De Gemeentearchivaris gaf 2018 aan de neerslag van verlening van drank-en horecavergunningen en daarmee samenhangende zaaktypen vanaf 1990 uit te zonderen van vernietiging. Het doel is om toekomstig historisch onderzoek naar de economisch planologische ontwikkeling en diversiteit aan bestemmingsfuncties binnen de stad Leiden mogelijk te maken.</p>				
4	Burgemeestersreferendum	2003	2003	<p>Een burgemeestersreferendum was van 2001 tot en met 2008 een raadgevend referendum over de voordracht van een Nederlandse burgemeesterskandidaat aan de Kroon. Het Burgemeestersreferendum vond in Leiden plaats op 11 maart 2003.</p>			x	
5	Moord op Felix Guljé	2011	2011	<p>De moord op Felix Guljé vond plaats op vrijdag 1 maart 1946 in Leiden. Guljé werd neergeschoten bij de voordeur van zijn woning. Lang bleef onduidelijk wie verant-</p>	x			

	(brief van bekenenis aan Burgemeester 2011)			woordelijk was voor de aanslag. In 2011 bekende de toen 96-jarige Atie Ridder-Visser aan de Burgemeester van Leiden dat zij de ingenieur destijds had gedood, omdat hij verdacht werd van collaboratie met het Duits bestuur in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog.				
6	Benno L.	2014	2014	De voor ontucht veroordeelde pedoseksueel Benno L. kwam te wonen in Leiden in 2014. Onwonenden zijn hier niet blij mee, de Burgemeester heeft ingegrepen en de commotie tot bedaren weten te brengen.	x	x		
7	uitvoering subsidieregeling historisch stadsbeeld 2016	2016	2016	De gemeente Leiden heeft een subsidieregeling ingesteld om historische winkelpuien of historische bedrijfspuien in de binnenstad te herstellen. Hiermee wil zij de historische binnenstad aantrekkelijker maken voor bewoners en bezoekers.				
8	Verkeersongeluk 2021	2021	2021	05-06-2021 is een 7-jarige fietser omgekomen bij een verkeersongeval. Het gebeurde op de Steenstraat in Leiden, waar, door het verplaatsen van de markt door corona, bussen in twee richtingen mochten rijden. De gemeente Leiden heeft steken laten vallen bij het verplaatsen van de markt, maar dat heeft geen invloed gehad op het dodelijk busongeluk, aldus het stadsbestuur in een brief aan de gemeenteraad. Na het ongeval is er een petitie gestart tegen bussen in de Leidse binnenstad.	x	x		
9	Rijn Gouwe Lijn, Rijnland-route	1990	2012	In het oorspronkelijke plan was het de bedoeling dat de RGL na Leiden Lammen-schans aftakte van de spoorlijn en verder zou rijden als "tram" door de binnenstad naar station Leiden Centraal. Dit traject was omstreden, vooral in verband met verkeersveiligheid, kosten en gevolgen voor het busnetwerk en fietsers. De bezwaren van veel Leidenaren richtten zich met name tegen het oorspronkelijke tracévoorstel, waarin de tram via een deels enkelsporig traject over de Breestraat zou rijden. Daarom zijn er naast het oorspronkelijke plan diverse alternatieve plannen ontwikkeld. In een van die alternatieven zou de RGL over het bestaande tracé van de spoorlijn blijven rijden tot aan Leiden Centraal, of tot een punt nabij dit station. De spoorweg zou dan verdubbeld worden, en wellicht worden verplaatst naar een betonnen viaduct boven de huidige spoorbaan. Toen vast kwam te staan dat dergelijke alternatieve plannen drie tot vier keer zo duur zouden zijn, werd het oorspronkelijke traject door de Leidse binnenstad weer actueel. Op 7 maart 2007 werd in de gemeente Leiden een referendum gehouden over de komst van de RGL naar Leiden (een specifiek tracé werd niet genoemd in de referendumentvraag). 69% van de Leidenaren stemde 'nee' tegen het	x		x	

				<p>voorstel. Dienovereenkomstig wees de gemeente de RGL af, maar de provincie Zuid-Holland gaf aan dat de RijnGouwelijn een regionaal project was en wilde de tramlijn toch aanleggen. Dat was de aanleiding voor een meerderheid van de Leidse politiek om in 2008 toch akkoord te gaan met de RGL, zij het over een alternatief traject Hooigracht / Langegracht. In april 2010 werd echter met een nieuw college dit akkoord weer opengebroken [7] en in oktober 2010 staakte Leiden het verzet.[8] Door de keuze voor het Hooigracht/Langegracht-tracé veranderde ook de route naar en bij Leiden Centraal. Waar de tram in de eerste plannen via de Steenstraat/2e Binnenvestgracht en Stationsweg van en naar het station zou gaan, zou hij nu over de Lammermarkt en het Schuttersveld gaan rijden. In de in 2010 gepresenteerde stedenbouwkundige visie van Leiden zou de tram niet door de Joop Walenkamptunnel, maar door de Rijnsburgertunnel de spoorlijn kruisen, waardoor de taxistandplaats en fietsenstalling niet hoefden te verdwijnen.[9] Na station Leiden Centraal zou de lijn via het Leids Universitair Medisch Centrum en het Bio Science Park het Transferium 't Schouw bereiken.</p>				
10	Aalmarkt-project	2012	2017	<p>In het kader van het 'Aalmarktproject', waarbij dit deel van Leiden werd opgenomen in het winkelgebied, werd het 'Gat van Van Nelle' deels bebouwd met winkelpanden en deels bestemd tot doorlooproute naar de Breestraat. Een nieuwe voetgangers- en fietsersbrug, die de brug tussen Stille Mare en Waaghoofd heeft vervangen, sluit erop aan. De voetgangersroute die de Aalmarkt kruist is hierdoor verlegd van de Mandemakerssteeg naar de Catharinasteeg. Het project werd in 2012 door de gemeenteraad aangenomen en kwam in 2017 gereed.</p>	x			x
11	Glas-in-lood Stationsplein	2022	2026	<p>Bij de sloop van het voormalige belastingkantoor aan het Stationsplein 107 zou ook de monumentale glas-in-beton-gevel (17 bij 7 meter) uit de wederopbouwperiode, gemaakt door Jan Menno Meine Jansen in 1966, verdwijnen. Behoud van het kunstwerk, een kostbare gelegenheid, bracht diverse scenario's, fondsenwerving en bezwaren door de Historische Vereniging Oud Leiden en Erfgoedvereniging Heemschut en uiteindelijk nam familie van de kunstenaar het stuk over.</p>	x			
12	NAVO-top	2025	2025	<p>De NAVO-top vond plaats op 24 en 25 juni 2025 in Den Haag en is de grootste logistieke en veiligheidsoperatie in Nederland ooit. Er kwamen 45 wereldleiders en delegaties uit verschillende landen samen in het World Forum. Om de wereldleiders en hun delegaties tussen Schiphol en Den Haag te vervoeren, werden verschillende wegen in de Randstad geheel of gedeeltelijk afgesloten en vlogen gevechtshelicopters wakend door</p>	x	x		

				de lucht. Lokale evenementen werden afge- zegd vanwege logistieke problemen.				
--	--	--	--	---	--	--	--	--